

Vest-Kenyas Venner

Formandens beretning for 2016-17.

1.1 Kanyakoo... lokalsamfundet i landsbyen Asembo

I Vest-Kenyas Venner (VKV) har vi netop fejret 10 års jubilæet for foreningen - en dejlig fest med 50-60 fremmødte nye og gamle venner til Kanyakoo, Kagwena Mochiewo og det øvrige Vestlige Kenya.

De uenigheder og den splittelse, som er vokset frem gennem de senere år i Kanyakoo brød ud i lys lue i september 2016. Den 20.09.16 under Peter Okoyo Owes besøg i Danmark blev der afholdt en generalforsamling i Kanyakoo Self Help organisationen, hvor Esau Otieno Onyango blev valgt til formand, mens Maurice Okoth Ochwedo blev sekretær og Roseline Osimba blev kasserer - hvem der i øvrigt blev valgt til bestyrelsen står lidt uklart. Men den nævnte personkreds henvender sig senere i september/oktober 2016 til de lokale myndigheder med ønsket om at blive anerkendt som den nye bestyrelse for Kanyakoo Self Help og om myndighedernes assistance ifm. overdragelse af papirer/myndigheden fra den forgående bestyrelse.

Peter Okoyo Owe henvender sig i oktober til de samme myndigheder og får med myndighedernes opbakning den afholdte generalforsamling erklæret ugyldig og berammer en ny generalforsamling til den 15. december 2016. Maurice Okoth Ochwedo skriver 22. november 2016 en mail til VKV for at informere om sit syn på begivenhederne - hvor han især lægger vægt på at de lokale myndigheder (chiefs office) er blev bestukket - men hvor han optimistisk fastslår, at han og hans meningsfæller vil overtage Kanyakoo Self Help i løbet af kort tid. I december viser det sig at Peter Okoyo Owes støtter ikke alene har myndighedernes opbakning, men også besætter alle poster i den bestyrelse, generalforsamlingen vælger. Maurice Oderoh er valgt som ny formand, men Simon Owe er kasserer og Julia er sekretær og de øvrige medlemmer af bestyrelsen er: Phylemon, Rosemary og Portas. Peter Okoyo forsætter i sin position som koordinator.

Baggrunden for dette valg af bestyrelse skyldes ikke mindst nogle taktiske træk omkring definitionen af, hvem der er medlemmer af KSH - og mere præcist hvem der har opfyldt den centrale betingelse som betaling af medlemskontingentet udgør. En del af Kanyakoo's beboere er således sandsynligvis blevet kørt ud på et sidespor, fordi de ikke mere fremstår som medlemmer (i og med de ikke har betalt kontingent gennem længere tid) og dermed ikke har været stemmeberettigede til generalforsamlingen.

Under undertegnede's ophold i Kanyakoo i julen 2016 blev det klart, at der er en større oppositionsgruppe i lokalsamfundet. Jeg havde således et par møder, hvor ikke alene før omtalte Esau, Maurice Ochwedo og Roselin deltog, men også Cleophas, Frederic, George, Tabita, Magret, Consolata, Sospeter, Steven og Pamala.

Blandt disse personer er der flere såkaldte Wazees, som klart ikke mener, at de får den taletid og den indflydelse som de mener deres alder berettiger. Herudover er der en række individuelle fortrædeligheder (eller fordele som de føler sig udelukket fra) som fx Maurice Ochwedo, som i lang tid

ikke har kunnet forstå hvorfor han ikke automatisk og uden dokumentation kunne få udbetalt de sponsorpenge, der indbetalt til hans datter Marion (det ser dog ud til at Maurice Ochwedo i marts 2017 forstod kravet om, at dokumentation for datterens skolegang var en nødvendig forudsætning for udbetaling af sponsorpengene og endegyldig opgav sit krav om disse penge). Lignende krav har været rejst fra George, Frederic og Consolata ifm. ikke udbetalt løn fra Kanyakoo Self Help for flere år siden ... et krav som der ikke har kunnet findes nogen mægglingsløsning på.

Udover disse individuelle krav og fortrædeligheder synes følelsen af, at der nok bliver snydt med pengene (især ifm. sponsorprogrammet til schoolfees mm.) og at den siddende bestyrelse uretfærdigt tildeler sig selv fordele, at være en fælles opfattelse i denne gruppe. Positivt forsøger de at vende disse opfattelser til et krav om en større transparens og at der ikke er nogen grund til at skelne mellem lokal samfund og den organisation, som danner rammer for det lokale sponsorship program og for de øvrige aktiviteter.

Fra VKV's side har vi lagt vægt på, at samarbejdet ikke som sådan er med det lokale samfund, men er et samarbejde mellem to organisationer VKV og så KSH (vi kommer tilbage til det med om det er Initiative eller Group:-). Og vi derfor har fokus på organisationen - og at en forudsætning for samarbejdet er, at man melder sig ind i KSH, betaler sin kontingent og overholder de demokratiske regler, der findes i KSH's bestemmelser.

Herudover har det været VKV's opfattelse, at samarbejdet må være båret af et 'udviklingsdrive' fremfor personlige ønsker om magt, penge og indflydelse - og at Peter Okoyo Owe nok er den person, som i Asembo er den bedste eksponent for disse egenskaber. Vi har gennem årene ikke været blinde overfor, at der er forsvundet penge - at der har været pengebeløb, som VKV har overført til KSH, hvor vi ikke har fuldstændig styr på, hvad alle pengene er blevet anvendt til. Det sidste tilfælde var i 2015, og vi har efterfølgende forsøgt at stramme op.

Den oprindelige bestemmelse i Kenya var, at der altid skulle være tre personer til at hæve penge i banken, men denne bestemmelse har således ikke været effektiv nok til at kunne sikre transparens om alle pengetransaktioner. Vi har derfor gennem de sidste par år forlangt at få forelagt kvitteringer for alle de, beløb vi har overført. Dette har især været i fokus ift. sponsorprogrammet, hvor vi i dag kræver kvitteringer for indbetaling af schoolfeesbeløbene, beviser for elevernes aktivitet på de respektive skoler mm.

Hvor splittelsen i Kanyakoo synes at have rod i de sociale relationer i lokalsamfundet, har vores respons været på den organisatoriske side - hvilket jo især skyldes, at vi ikke direkte kan eller vil intervenere i lokalsamfundet - men også at VKV's største mulighed for at skabe transparens i Kanyakoo (så vidt jeg kan vurdere) går gennem organisatoriske forbedringer af KSH.

Afsluttende skal det nævnes, at der under mit ophold i julen 2016 var tale om et samarbejde om muligt at gøre KSH vedtægter mere demokratiske - og mere klare ... men dette forblev ved de gode intentioner og er ikke blevet sat i værk i det forgangne år.

1.2 KSHI eller KSHG

Da jeg kom hjem efter at have tilbragt julen i Kenya følte jeg mig overbevist om, at Kanyakoo Self Help

Group var den organisation vi samarbejdede med. Under opholdet i Asembo forklarede Peter Okoyo mig, hvordan de to organisationer dækkede over taktiske manøvre foretaget i perioder med stor intern kamp om magten og kontrollen over samarbejdet med VKV og de projekter, der kørte i dette regi. Min forståelse var at KSH initiative havde været et midlertidigt fænomen, som havde udtjent sin nytte i og med, at Peter Okoyo og Co. også havde vundet det sidste slag i efteråret 2016 og retten til at nedsætte og udfylde posterne i en bestyrelse for KSHG.

Men jeg må jo konstatere, at der har været flere henvendelser gennem 2017 hvor afsender har været KSHI. Jeg vil ved lejlighed tage emnet op med Peter Okoyo ... men tror egentligt, at han synes at begge navne er lige gode :-)

1.3 Julekurve

Under mit ophold i julen 2016 i Kenya oplevede jeg, at der såvel i Kagwena Mochiewo som Kanyakoo var knaster ifm. fortolkningen af, hvad der skal forstås ved julekurve.

I Danmark har vi en meget firkantet opfattelse af, at julekurve vil bestå af fysiske varer af forskellig art, som indgår i den typiske fejring af julen. Og vi mener i øvrigt også, at det er meget vigtigt, at de beløb, som givet til julekurve rent faktisk også anvendes ifm. julen og fx ikke på et andet tidspunkt eller til et andet formål.

Jeg spurgte ind til forholdene i Kagwena Mochiewo og Kanyakoo - og måtte begge steder anmode de to bestyrelser om ændringer. Begge steder var der tale om, at de faktisk udbetalte alle de penge, der blev overført - og ikke blot størstedelen af beløbet. Og i Kagwena Mochiewo blev de anmodet om en anden gang ikke at udbetalte julekurven som et kontant pengebeløb, men som 'købmandsvarer', mens der i Kanyakoo var tale om, at julekurven blev fordelt til såvel en julekurv som en nytårskurv - inden hele beløbet var brugt.

Mange personer i Kanyakoo og Kagwena Mochiewo udtrykte glæde over at modtage 'julekurven', men der var også kritik af, at der i fordelingen af 'julekurve' ikke var nogen kriterier for, hvem de 'fattige' var. Stort set alle i lokalsamfundene fik tildelt en julekurv (og især dem som var tilknyttet de to organisationer KSHI og Kagwena Mochiewo).

Som det er blevet fremført lokalt, og som jeg også selv kunne iagttage, er det lidt svært at argumentere for, at alle i Kagwena Mochiewo og i Kanyakoo skulle være 'fattige'. Objektivt set er der personer i de to lokalsamfund, som er mere fattige end andre - og det er et stort spørgsmål, om personer med fast stillinger som fx lærere tilhører kategorien af fattige, der har behov for, at der indsamles penge til dem i Danmark.

Spørgsmålet er, om vi skal køre en indsamling af midler til julekurve igen i november - december 2017 og blot forsøge at sikre os, at hele beløbet bliver udbetalt, eller vi skal forsøge at udarbejde nogle kriterier for, hvem de fattige er - og så forsøge at nå disse personer med julekurve? Eller om vi skal droppe julekurvene og måske i stedet samle penge ind til enten at sponserer nogle børns skolegang eller til fx et elektrificerings projekt (lys til børns lektielæsning)?

1.4 Sponsorprogrammet

Sponsorprogrammet har helt sin egen primus motor: Lea Kiesholm. Men uden Kurts evner til at kontere de indbetalte beløb, overførslerne til Kenya og udvikle administrative procedurer til hvordan vi kan sikre os at penge går til de formål de er tiltænkt - ville området ikke have haft den centrale placering det har i VKV i dag. Gennem de senere år har den øvrige bestyrelse flere gange været drevet til fortvivlelsens rand af de problemer som er opstået ifm. sponsorprogrammet. Det har i perioder været uoverskueligt at få indblik i om alle pengene faktisk blev anvendt til de formål de var tiltænkt. På et tidspunkt for nogle år siden overvejede vi i VKV's bestyrelse at hyre et Kenyansk revisions firma, men gik væk fra ideen da vi fandt ud af det ville koste os beløb som svarede til 10 til 25 % af det beløb vi hvert år overfører til at støtte kenyanske børns skolegang. Vi har gennem de senere år haft ca. 50 børn som hvert år har nydt godt af sponsorprogrammet, et antal som i det sidste år er begyndt at stige.

Her i 2017 har Syprose, Peter og Phylemon været på tur til en række skoler, hvor formålet har været at indsamle midler til sponsorprogrammet. Og vi håber derfor, at der fra disse skoler vil indgå et beløb, som kan booste vores arbejde med at sponsorere børns skolegang i Vestkenya.

Endelig er det også vores håb, at de regler vi i VKV har vedtaget om dokumentation for skolegang, fremsendelse af kvitteringer fra indbetaling af schoolfees, det årlige brev fra eleverne til deres sponsorer og kopierer af elevernes 'årskarakterer' vil medvirke til en tæt opfyldning på at de økonomiske midler går direkte til børns skolegang i Vestkenya.

1.5 Ansøgninger om samarbejde ifm. elektricitet og landbrugsprojekt.

KSHI sendte i marts 2017 to ansøgninger to VKV om samarbejde ifm. projekter, som skulle omfatte ikke alene Kanyakoo, men også landsbyerne Ochilo og Kanyaboli (hvilket skal ses i lyset af, at det er de landsbyer Phylemone og Maurice har et tilhørsforhold til - og at de begge blev valgt ind i bestyrelsen for KSH i december 2016).

Fra VKV's side afslog vi at indgå i de to projekter ud fra den projektbeskrivelse, der forelå. Det skyldes dels, at vi så os i stand til at indgå i projekter, som omfattede andre lokal samfund end Kanyakoo (eller Kagwena, som pt. er det andet lokalsamfund, vi samarbejder med) og dels, at den i projektbeskrivelsen beskrevne finansieringen foreslår, at omkring 90 % af de økonomiske midler til gennemførelsen skulle komme fra VKV.

Vi afslog venligt at indgå i de to projekter i en mail i juli 2017, men pegede i stedet for på, at vi kunne forandre mening, hvis der kom nye ansøgning, som geografisk kun rummede projekter i Kanyakoo, og hvor finansiering var baseret på et selvhjælps princip, hvor VKV kunne indsamle supplerende midler i stedet for at skulle finansiere størstedelen af projektet.

Hvor el-projektet havde fokus på at udvide antallet af hushold, som er koblet på el-nettet, havde landbrugsprojektet fokus på at inddrage lokale bønder i anvendelsen af de former for såsæd og dyrkningsmetoder, som organisationen Momentum arbejder med i Vestkenya (og landbrugsprojekter

er således parallelt til et projekt i Kagwena Mochiewo).

2.1 Samarbejde med Kagwena Mochiewo

Moses Aloyo blev i 2016 formand for Kagwena Mochiewo.

Lea, Sarah og jeg har besøgt Kagwena Mochiewo og har følt os godt modtaget - og vores indtryk har også været at bestyrelsen i Kagwena Mochiewo udfører et godt arbejde.

Blandt projekterne i Kagwena kan nævnes:

- Brønden ... som i to omgange blev forsøgt ført ned i en dybde, hvor der kunne findes vand. Men brønden er nu opgivet i og med, at gravearbejdet er stoppet ved en eller flere store sten, som forhindrer at lægge yderligere meter til brøndens dybde. Brønden rummer i dag stort set ingen vand. Og VKV har betalt en lokal håndværker for at lægge et låg over brønden for at forhindre børn, dyr og andre i at falde ned i brønden. Brønden er placeret på en ældre kvindes private areal - og tilhører derfor ikke foreningen.
- Kyllingeprojekterne ... har haft nogle faser, hvor medlemmerne har lært noget om at holde kyllinger. Senest er beholdningen af kyllinger afhændet omkring jul ... og jeg ved ikke i skrivende stund (september 2017) om der købt nye kyllinger i løbet af 2017 og projektet dermed er genoptaget ?
- Der har været et enkelt sponsorship af en ung persons skolegang - hvor Sarah Achieng har været drivende.
- Moses Aloyo henvendte sig i februar 2017 med et ønske om, at bønder fra Kagwena Mochiewo kunne indgå i Momentums arbejde med at udbrede et projekt omkring såsæd, kunstgødning og bestemte dyrkningsmetoder. Vi havde en del diskussion - og afklaring i VKV - før vi fandt ud af, at der ikke var tale om genmodificerede frø, men frø opstået gennem krydsninger af frø med forskellige egenskaber, såkaldte hybride frøtyper. Der var i bestyrelsen enighed om at ville subsidiere en introduktion af Momentum i Kagwena Mochiewo ved at betale et mindre beløb til Momentum, som dermed vil reducere det beløb, bønderne i Kagwena Mochiewo skal betale for at modtage frø, kunstgødning og instruktion. Men samarbejdet mellem Momentum, VKV og Kagwena Mochiewo blev ikke etableret tidligt nok til, at man kunne starte projektet ifm. 'Long rains' i marts 2017, og projektet blev udskudt til senere (i skrivende stund er jeg i tvivl, om det vil blive sat i værk ifm. 'short rains' i november 2017, eller først til 'long rains' i marts 2018, men det kan Sarah Achiengs besøg i oktober 2017 forhåbenligt afklare).
- Endelig fremstår det, som om vi har en gammel sag om oprettelse af en 'village bank' i Kagwena Mochiewo til at ligge. VKV har tidligere vedtaget at støtte et sådant initiativ og har bekræftet denne beslutning i vinteren 2017 - men der er noget enkelte forudsætninger for at kunne overføre det bevilligede beløb på omkring 4000 kr., som ikke er opfyldt. Centralt er at vi endnu ikke har modtaget et gennearbejdet sæt vedtægter for en sådan bank - og netop vedtægterne for hvordan 'banken' skal drives, opfatter vi som vigtige. Vedtægterne skal fungere som de spilleregler, der giver medlemmerne i Kagwena Mochiewo transparens/indsigt i bankens virke - og som giver VKV en ramme for bankens virke

3. Skolebesøgs turne .. Peter, Syprose og Phylemon

Syprose, Phylemone og Peter Okoyo besøgte i august og september 2017 Danmark. I ugerne 35, 36 og 37 besøgte de en række skoler - nogle af skolebesøgene stod de selv for, hvor de kombinerede Phylemone's dukketeater med sange og danse, hvor Syprose og Peter var drivende. Andre skolebesøg involverede også Sarah Achieng og Techlor i en udvidet model, hvor eleverne også lærte noget om, hvordan man tilbereder mad i Afrika. En lang række skoler omkring Ribe og Esbjerg blev besøgt på foranledning af et stort forarbejde fra især Carls side (men med en uundværlig indsats fra Kurt, Mogens og Sarahs side). Blandt skoler der blev besøgt var skolen i Jels, samt Fourfeldskolen, Bryndum Skole og de fire skoler under Vadehavsskolen. Omkring Broager - Gråsten havde Poul organiseret besøg på Broagerskole og Nydamsskolen.

Skolebesøgene var en stor succes. Eleverne er generelt glade for at synge og danse til de afrikanske rytmer - og var meget nysgerrige - interesserede i at spørge ind til, hvordan hverdagen og livet foregår i Kenya.

Der er ingen tvivl om, at bestyrelsesmedlemmerne i Ribe og Esbjerg lagde et stort arbejde i at få kenyanerne ud til så mange skoler som muligt. Og spørgsmålet er, om vi næste gang skal forsøge at finde endnu flere skoler, som vil modtage besøg? Personligt er optimismen stor efter min medvirken på Broagerskole og Nydamsskolen, og jeg er overbevist om, at en større indsats vil give gode muligheder for at finde flere skoler i området omkring Sønderborg - Åbenrå.

4. Ansøgning om samarbejde med Ochilo Community Development Initiative.

I september 2017 modtog VKV en ansøgning om samarbejde fra Ochilo Community Development Initiative. Baggrunden for ansøgning må ses i lyset af det arbejde, Phylemon lægger i OCDI og i KSHI. Det blev således bemærket under skolebesøgene i september, at Phylemon ved flere lejligheder gav udtryk for, at han så sin deltagelse i dette års besøg på danske skoler som et led i en proces, hvor lignende besøg i fremtiden vil kunne føre til, at der blev samlet ind til elever på skoler i Ochilo. Dermed fremstår der også et billede af, at Phylemones og Maurice deltagelse i KSHI's bestyrelsesarbejde som forbundet med et ønske om et samarbejde, som dels styrker den enkelte forening/organisation og dels et fælles forsøg på at videregive de økonomiske midler og de projekter, som opstår gennem udenlandske kontakter.

Der vil derfor være sandsynligt, at der i løbet af relativt kort tid kommer en ansøgning fra Maurice på vegne af Kanyaboli om et samarbejde med VKV.

Om VKV skal indgå i et sådant samarbejde med Kanyaboli og Ochilo udover det eksisterende samarbejde med Kagwena og Kanyakoo vil være en af opgaverne i det kommende år for den nye VKV bestyrelse.

Tilføjelse efter generalforsamlingen:

Lea Kielsholm har tilkendegivet, at der ikke i bestyrelsen har været enighed om at ville subsidiere en introduktion af Momentum i Kagwena Mochiewo, som det ellers fremgår under pkt. 2.1. Hun har hele tiden været imod, hvilket hun også har udtrykt på et bestyrelsesmøde.